

Останалитѣ „грѣцки“ учители въ Сливенъ

Отъ мѣстнитѣ учители въ Сливенъ, които сж се подвизавали въ града прѣди 1830 г., все съ елински колоритъ на училищната си система, а само тукъ-тамъ съ нѣкоя проблемъ сѣди по „славянското“ учение, сж извѣстни доста имена, но малко подробности по тѣхната биография, а главното не се знае — кой отъ дѣ си е придобилъ образованието.

Споменатитѣ по-рано: *Даскалъ Тодоръ Куция*, *Даскалъ Николаки* и *попъ Янко* сж учителствували въ града късно и слѣдъ 1810 или 1817 г. Популярни сж още имената и на учителитѣ *Марята Димитъръ*, *Кишиша*, *Поликарпъ* и *Даскалъ Йоргаки*. Кишишътъ е учителствувалъ дори до послѣднитѣ си години, а отъ биографията на Хаджи Димитъръ се вижда, че е билъ и нему учителъ (къдѣ 1848 г.) Всички тия, съ изключение на Поликарпъ, сж били сливенци и, разбира се, българи. По думитѣ на живописеца Д. Добровичъ (Пехливановъ), Поликарпъ е билъ грѣкъ—мѳралия. Училището му било до Фърчиловата воденица, подържано отъ черковната община. Въ него имало около 100 ученика.

Даскалъ *Йоргаки* е запомненъ съ „дългото джубе и антерия“ (дълга, сукнена дреха до петитѣ, на подобие европейския рокелоръ. Подобни дрехи сж се носѣли въ знакъ на благородство). Другъ тукъ извѣстенъ учителъ по грѣцки е билъ *Даскалъ Еню* (Желевъ), чичо на Ив. Добровски. Училъ се въ Одринъ до 1805 г., а отъ тамъ отива въ Св. Гора, дѣто стоялъ 20 години. Прѣподавалъ въ Сливенъ до 1848 г. Братята му Хаджи Добри и Стефанъ търгували съ шаеци въ Св. Гора и правѣли одеждитѣ на Св. Горскитѣ монаси. Даскалъ Еню ималъ богата грѣцка библиотека. Жена му сжщо била „учена“ и шиела на „гиргѳофъ“ и сърменъ-гайтанъ.

Както ще се види, грѣцкото течение въ сливенскитѣ училища, колкото и да е нарушавано съ още непосилни опити къмъ истинско възраждане между българитѣ, почва да намалява едва слѣдъ първата декада отъ епохалното за града изселване въ Влашко и Русия. Слѣдитѣ отъ това течение сж били доволно втълпени въ паметъта, развоя и даже въ самитѣ маниери на сливенци. Възрастни хора, които сж слѣдвали въ „грѣцки“ училища, колкото и да сж били съ съзнанието за своята народностъ и за своето собствено възраждане, прѣдъ неловкостъта да започнатъ изучаването на българската писменностъ на стари години, съ възхищение си спомнятъ за грѣцкитѣ философи, за Илиадата и Одисеята. Покойниятъ сливенецъ *Василь Газитаровъ*, братовчедъ на Д-ръ Селимински, знаеше цѣли пасажи наизустъ отъ грѣцкитѣ класици, включително и Хомера. Даже самиятъ възторженъ ратникъ на българското възраждане, Д-ръ Селимински,